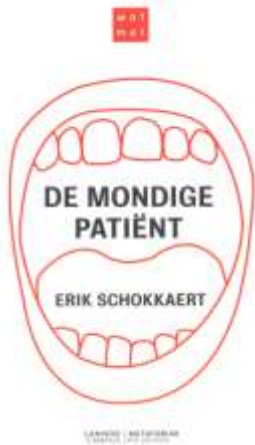

BOEKBESPREKING

Wat met de mondige patiënt?

Erik Schokkaert

Door: Willy Walschaert

De titel van het boek laat vermoeden dat het hier gaat over een “handleiding” hoe de patiënt zich kan handhaven in de medische wereld.

Dit is het echter niet.

Het is een verduidelijking hoe de symbiose werkt tussen de verschillende partijen die gemeenschappelijke en soms tegenstrijdige belangen hebben en die toch met elkaar dienen te communiceren en te werken, zoals: artsen, verpleegkundigen, kinder- en bejaardenverzorgers, apothekers alsook de verschillende instellingen: ziekenhuizen, universiteiten, huisartsenpraktijken, rusthuizen en onderzoekscentra. Hierbij komen dan ook de diagnostische gesprekken, technische onderzoeken, therapeutische sessies, geneesmiddelen en chirurgische ingrepen aan bod.

Het hiervoor vernoemde, kan met eenvoudig gesteld, onder één groep catalogeren.

In de andere groep bespreekt men: de federale overheid, mutualiteiten, ziekteverzekering, media en de onderwijswereld.

En daartussen bevindt zich de patiënt.

Degene die voor deze samenwerkingsverbanden interesse vertoont en geen tijd of zin heeft om verschillende brochures, allerlei tijdschriften of sites te doorzoeken om hierover meer te vernemen, vindt in dit boek zowat alles wat hierover te vinden is.

Alhoewel ik vermoed dat de doorsnee patiënt/burger hier weinig interesse in heeft.

Hierna enkele onderwerpen die besproken worden in het boek, om een idee te krijgen over de teneur van het boek.

- Er wordt ondermeer aangehaald hoe moeilijk het ligt om wetenschappelijke onderbouwde ideeën over te brengen naar het grote publiek.
Velen geloven in therapieën, waarvan de werkzaamheid door het grootste deel van de academische wereld in tijfel wordt betrokken.
Er wordt dan in deze, verwezen naar homeopathie.
Sommige verwerpen dan weer behandelingen die volgens wetenschappelijke consensus zeker werken.
Zo bestaan er actieve antivaccinatiebewegingen.
- Sommige gevoelige onderwerpen worden ook uitvoerig besproken. Bv. is chemotherapie met zware neveneffecten wenselijk wanneer zij het leven wel met enkele maanden verlengt, maar de kwaliteit van het leven hiermee sterk achteruitgaat. Aansluitend dienen de beleidsmakers, in dit geval, de moeilijke

beslissing te nemen over het wel of niet terugbetalen van deze behandelingen met soms exuberante kosten voor de gemeenschap.

- Er wordt ook vermeld dat meer en meer mensen op het internet naar antwoorden zoeken voor vragen over hun gezondheid.
De voor- en nadelen worden uitvoerig besproken zoals het zoekwerk levert de patiënt zeer veel info op over zijn aandoening, anderzijds zijn de sites vaak opgezet door commerciële zenders die in een zo “serieus” mogelijk kleedje worden gestoken zodat het voor de patiënt nagenoeg onmogelijke wordt betrouwbare en onbetrouwbare gegevens van elkaar te onderscheiden.
- Eveneens wordt er verwezen naar de pers, radio en televisie die een grote verantwoordelijkheid droegen op welke wijze info wordt verspreid. Wanneer een jonge sporter op de fiets of het voetbalveld sterft aan een hartaanval, heeft de wijze waarop de pers dit bericht brengt een grote invloed op de houding van de bevolking tegenover de veralgemeende hartscreening van jonge sporters.
En bij uitbreiding borstonderzoek en PSA-screening.
- De auteur verwijst ook naar het succes van de kookboeken, met de nodige scepsis.
Mogen wij deze geloven? Een voorbeeld; over de veelbesproken “goede en slechte voedingscombinaties”. Je mag brood eten en je mag kaas eten, zeer gezond. Maar brood en kaas samen eten, is uit den boze!
Er wordt van aangehaald dat geen enkele wetenschappelijke studie die visie aantoont.
- Maatschappelijke thema’s komen eveneens aan bod, zoals onderwijs en aansluitend attitudevorming bij jongeren o.a. roken en alcoholgebruik.
- Als laatste wil ik aan paragraaf aanhalen dat onze leden wel zaal aanbelangen.
Er wordt een placebo-onderzoek besproken met betrekking tot prostaatpatiënten. Hierin is de conclusie dat wanneer mannen op voorhand te horen krijgen dat het geneesmiddel Finasteride tot seksuele disfuncties kan leiden, dan rapporteert ongeveer 30% erectieproblemen. Bij de andere groep, die deze informatie niet gekregen heeft, valt dat percentage terug tot 10%. De informatie creëert dus een negatief verwachtingseffect. Er wordt dan nog verder, uitgebreid over het placebo-effect geschreven.

Conclusie:

Wanneer men behoort tot één van de hiervoor vermelde groepen, is het ongetwijfeld een nuttig boek.

Ik vermoed echter dat de doorsnee patiënt/burger die één zaal voor ogen heeft, nl. Gezond blijven en/of worden weinig of geen boodschap heeft aan deze uitgave.

E. Schokkaert et al., *Wat met de mondige patiënt?*, Leuven, LannooCampus, 2016, 160p., ISBN: 978 94 014 2896 5